

5. De les farinetes i llets a la innovació de nous productes dietètics: l'exemple dels Laboratoris Ordesa*

JOSEP M. VENTURA FERRERO
President de Laboratoris Ordesa

RESUM

Aquesta és la història d'una empresa que va néixer en un petit poble d'Osca, de la mà d'uns emprenedors catalans que no imaginaven la trajectòria que agafaria i que després de més de setanta-cinc anys seria un referent de l'alimentació infantil, tant a Catalunya com a la resta d'Espanya, i també en l'àmbit internacional, sense perdre els orígens i conservant una estructura familiar.

El que va començar com un envasament i un etiquetatge de llets en pols d'una manera molt artesanal ha anat evolucionant amb diferents processos de fabricació amb un gran nivell de tecnificació i automatisme, juntament amb l'esperit d'innovació i desenvolupament de nous productes.

La innovació i la qualitat dels productes són el motor de creixement de Laboratoris Ordesa, així com la seva capacitat d'adaptació als diferents entorns i tendències que han anat canviant al llarg del temps.

1. HISTÒRIA

El 10 de maig del 1943, a Tamarit de Llitera, província d'Osca, es va fundar l'empresa Laboratorios de Especialidades Farmacéuticas Dietéticas, SA, per a «la obtención, manufacturado y venta de especialidades farmacéuticas y dietéticas», segons consta a l'acta notarial. El nucli fundacional l'integren sis persones: Joaquim Monné Prats, Francisco Cabré Cogui, Pedro Domingo Coll, Mariano Bañeres Caveró (en aquell moment, farmacèutic de Tamarit de Llitera), Ramón Fortuny Piñol i Juan Fortuny Monné (que seria qui s'encarregaria de la gerència de la nova empresa).

* Aquest article ha estat escrit a partir de textos provinents de documentació històrica i d'arxius pertanyents a l'empresa.

El 1943, Tamarit de Llitera era una població dedicada majoritàriament a l'agricultura, situada a la frontera entre Catalunya i Aragó. Tot i que administrativament el municipi forma part de la província d'Osca, la llengua de la majoria dels habitants, la cultura i les tradicions eren de matriu catalana. Les seqüeles de la Guerra Civil espanyola seguien presents. Durant la contesa i fins a la retirada de les tropes republicanes a l'estiu del 1938 el nucli urbà havia sofert bombardejos esporàdics de l'aviació franquista, que havien destruït una part de l'església de Santa Maria la Major. Malgrat aquests episodis bèl·lics no era un poble, com d'altres del front d'Aragó, arrasat per la contesa civil.

Els laboratoris es van instal·lar en un vell casalot del centre urbà, que originàriament havia estat un convent dels pares escolapis (El Frari), del qual actualment no en queda cap rastre. La nova indústria va ser un revulsiu important entre els habitants del municipi sobretot pel moment històric. Espanya acabava de sortir d'una extenuant Guerra Civil i Europa era un immens camp de batalla amb milers de morts, en el qual forces aliades intentaven doblegar i aniquilar el nazisme. Des d'un punt de vista econòmic, Espanya era un país aïllat que formalment es mantenia neutral davant el conflicte bèl·lic, sense comerç exterior i que depenia dels seus propis recursos per subsistir. En aquest context, els espanyols de l'època, especialment els situats en zones rurals, sobreviuen de les tasques del camp, mentre que en els nuclis urbans s'intentava recuperar una indústria delmada per la Guerra Civil.

Per tot això, s'entén la importància que va tenir en la vida local la creació de la fàbrica, promoguda per aquells primers propietaris procedents de la comarca catalana del Baix Camp.

La principal activitat de l'empresa acabada de néixer era envasar i etiquetar llet en pols, que es distribuïa principalment a col·legis, centres assistencials i cases de maternitat. En aquella època, la llet era, i continua sent-ho avui, un aliment bàsic, que afavoria el creixement i ajudava a pal·liar la fam i els símptomes de desnutrició entre la població infantil.

L'organització de treball i el sistema de fabricació en aquells primers anys era molt artesanal: la llet en pols i els altres productes —farinetes làcties, torrades i dextrovitaminades— s'envasaven manualment. L'automatització encara trigaria uns quants anys a arribar, així com la mecanització dels processos industrials.

El 15 de gener de 1944 els directius de l'empresa, ja sigui perquè el nom original era massa llarg o perquè era poc comercial i difícil de memoritzar entre els potencials compradors, canvien el nom de la societat. A partir d'aquest moment, passarà a anomenar-se Ordesa, SA, la marca que ha sobreviscut fins als nostres dies.

Deu anys més tard, a l'octubre del 1953, es tanca la fàbrica de Tamarit de Llitera (Osca) i es traslladen les instal·lacions dels laboratoris a un recinte de l'Hospitalet de Llobregat (Barcelona). En aquest nou espai mantenen l'activitat essencial de l'empresa —envasar llet en pols i fabricar farinetes infantils—, però el fet

d'estar situats en una zona amb més densitat de població permet ampliar el mercat i facilita la distribució dels productes.

L'any 1955 l'empresa canvia de propietaris. Entre els nous accionistes destaquen José María Andreu Marfà i Fausto Serra de Dalmases. A l'inici de la nova etapa prenen dues decisions: començar a retirar els productes farmacèutics que es comercialitzaven fins ara i apostar per la tendència internacional a favor de les farinetes precuïtes.

Així, a finals de la dècada dels anys cinquanta, Ordesa comercialitzava diferents especialitats, com ara llet en pols maternitzada; farinetes torrades, vitaminades i làcties, i un succedani de xocolata amb el nom de Nutro-Ordesa. De tots aquests productes, les farinetes infantils és el que tenia més demanda i el que requeria un

FIGURA 1. Imatge de publicitat de Blevit dels anys cinquanta. Fotografia cedida pels Laboratoris Ordesa.

procés d'elaboració més complex, ja que s'han d'assecar per garantir-ne la conservació i perquè arribin en condicions òptimes als consumidors sense perdre cap de les qualitats nutricionals.

Gràcies a la nova tècnica que es va anar introduint, es va aconseguir que les farinetes, en dissoldre's, tinguessin una textura més lleugera i menys espessa, sense perdre cap de les qualitats nutricionals del producte original, perquè el nadó les pogués prendre i pair més fàcilment.

El llançament de les farinetes Blevit fou el primer gran èxit comercial d'Ordesa. L'acceptació i les vendes d'aquest producte impulsaran el procés de consolidació de l'empresa en el mercat de l'alimentació infantil, que ha mantingut fins avui. Blevit és, també, el referent i l'inici d'una gamma de productes als quals se sumaran, en una segona fase, les llets infantils.

L'èxit de vendes de les farinetes Blevit va impulsar els propietaris de Laboratoris Ordesa a traslladar la fàbrica a un nou recinte, situat al carrer Viuda Vives de Sant Boi de Llobregat. La realitat és que, en els set anys que van transcórrer des de l'aparició de Blevit, la companyia va viure un període d'expansió com no s'havia vist mai.

Esperonats per la bona acollida de Blevit, l'empresa va continuar innovant. El 1962 va posar a la venda dos productes nous: Zanasec, fet a base de pastanaga i útil per tractar diarrees cròniques, i Rizcrem, amb arròs com a component bàsic.

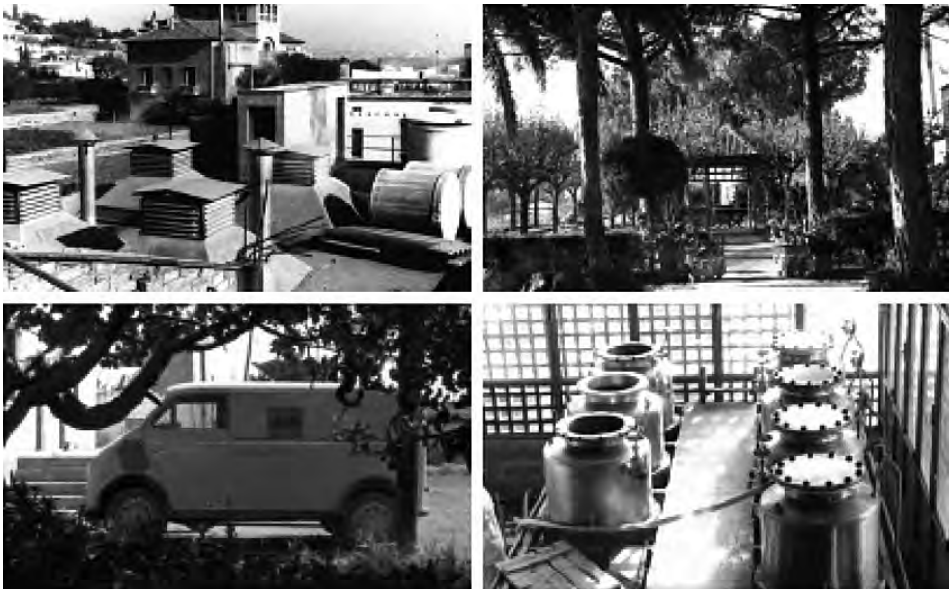

FIGURA 2. Imatges de la primera fàbrica a Sant Boi de Llobregat (carrer Viuda Vives). Fotografies cedides pels Laboratoris Ordesa.

Aquests van ser els primers aliments dietètics especials creats per tractar alteracions de l'aparell digestiu del nadó. Amb aquestes novetats, l'objectiu de disposar d'una línia de treball per consolidar en el mercat una gamma de productes específics per a la nutrició infantil avançava a bon ritme.

Juntament amb els productes propis, Ordesa va aconseguir, el 1967, la representació de marques estrangeres de gran prestigi, com ara Trufood, que oferia aliments per al tractament dietètic de problemes metabòlics en nens. L'any 1969, Laboratoris Ordesa va ser la primera empresa del mercat espanyol que va fabricar un producte apte per a infants celíacs i que disposava de llets especials per a diverses situacions patològiques. Aquestes llets eren envasades en atmosfera de nitrogen, procediment que garanteix una millor conservació i qualitat de l'aliment.

En aquell moment, els propietaris van apostar per invertir en una nova fàbrica a fi de llançar al mercat un nou producte, Blevitín, un aliment infantil homogeneïtzat i altament concentrat en les varietats de vedella i pollastre que s'havia de diluir en petites quantitats de caldo vegetal. Aquest preparat era molt més complex i car d'elaborar, i s'havia de preparar d'una manera diferent dels productes ja coneguts, els típics potets. Tanmateix, el nou format no va fer realitat les expectatives dels responsables de l'empresa.

La suma de dificultats que va comportar la sortida al mercat de Blevitín no va fer possible assumir l'esforç inversor i d'innovació que suposava posar en marxa la nova gamma. Aquest cúmul d'adversitats va desembocar el 1973 en la venda d'Ordesa a l'empresa d'alimentació catalana Nutrexpa, propietat de les famílies Ventura i Ferrero.

En el moment d'aquesta venda, la situació econòmica d'Ordesa era delicada, la qual cosa provocava incertesa entre els treballadors, que sabien que l'empresa tenia problemes de tresoreria perquè no s'havien aconseguit els objectius previstos en els nous negocis, que requerien una inversió prèvia considerable. És per això que l'arribada dels nous propietaris va suposar un alleujament per als empleats, ja que garantia la supervivència i la continuïtat d'Ordesa a través de Nutrexpa, una de les empreses d'alimentació més importants de Catalunya i Espanya.

Un aspecte que cal destacar d'Ordesa és l'estratègia, seguida des de l'inici, de vendre els productes a través del canal de farmàcia.

Al setembre del 1978 es va traslladar la fàbrica a l'emplaçament actual, al polígon Les Salines de Sant Boi de Llobregat. El canvi va suposar un pas decisiu per modernitzar i automatitzar els processos de producció, la qual cosa és essencial per llançar al mercat nous productes. El nou emplaçament facilitaria la investigació i ajudaria a millorar els controls de qualitat; possibilitaria agrupar en un mateix indret les diverses dependències i, en conseqüència, millorar l'organització dels processos i la presa de decisions, i, el que és més important, permetria que la producció i el desenvolupament de llets infantils agafés embranzida

dins d'Ordesa fins a convertir-se en la referència més important associada a la imatge de l'empresa.

L'impuls que van suposar les noves instal·lacions va permetre a Laboratoris Ordesa augmentar un 18% la fabricació i donar resposta a la demanda creixent. L'automatització del procés d'elaboració va ajudar a diversificar més l'oferta, i la suma d'aquests dos factors, a més de comportar canvis en l'organització del personal, seria la base perquè a la dècada dels noranta Ordesa es convertís en una de les empreses líders en la venda de farinetes infantils en el mercat espanyol.

El 1989 Ordesa va començar a comercialitzar farinetes infantils amb un procés de dextrinació en què s'incorporaven components enzimàtics, que les feien més digeribles; amb una textura més suau i cremosa, que les feia més atractives per al paladar, i amb la mateixa qualitat nutricional.

Si finalment Ordesa va poder superar les dificultats fins a convertir-se en una empresa que generava beneficis va ser gràcies a la convergència de tres factors: la qualitat dels productes, un personal compromès amb el desenvolupament de la companyia i l'estructura familiar de la propietat, més predisposada a analitzar el resultat de les inversions a llarg termini.

La consolidació d'Ordesa a partir del darrer trasllat també va repercutir en el desenvolupament de les llets infantils. El 1978, per contrarestar la influència de determinades multinacionals europees que introduïen a Espanya un nou concepte de farinetes de cereals amb llet, la companyia va llançar al mercat Lacto-Blevit (posteriorment, Blevit amb llet).

A la dècada dels vuitanta, gràcies a l'èxit de les llets infantils Blemil, amb una fórmula que s'havia replantejat el 1974, la venda de llets infantils va arribar a suposar un terç de la facturació de la companyia.

A la dècada dels noranta, Ordesa va entrar en una fase de diversificació. Les farinetes continuaven sent el producte estrella, però les llets guanyaven espai a poc a poc. En aquests anys la companyia torna a afrontar diversos canvis organitzatius determinants en la seva trajectòria. Al desembre del 1991, Ordesa es va unificar amb el trasllat de la raó social a Sant Boi de Llobregat i del personal de serveis corporatius, que treballava a la seu de Nutrexpa, a les instal·lacions del Baix Llobregat. El 22 de desembre del 1993 es va constituir Laboratoris Ordesa, SL.

Aquestes modificacions estructurals van anar seguides de nous canvis a les instal·lacions de la companyia. El 1994 es va remodelar la planta principal, i un any més tard es va canviar la zona d'envasament i es va ampliar l'àrea d'oficines. Aquell mateix any, aprofitant la urbanització de tot el polígon i dels carrers adjacents, Ordesa va adquirir una parcel·la contigua en previsió de noves ampliacions.

A finals del 1999, la facturació d'Ordesa va arribar als cinc mil milions de pessetes (uns trenta milions d'euros aproximadament), una base econòmica que

va permetre a la companyia iniciar un procés d'internacionalització ràpid, sostingut i indispensable per assegurar la continuïtat del projecte.

A les portes del nou segle, la companyia, fidel a la seva estratègia inicial de vendre els seus productes a través del canal farmàcia, ja era líder en el mercat espanyol de llets i cereals infantils, productes que no van deixar de créixer durant els anys següents, la qual cosa va proporcionar una via de llançament sòlida per a una nova etapa d'expansió.

La facturació de la companyia va créixer any rere any, fins a arribar el 2016 a una facturació neta de 133,5 milions d'euros, amb una plantilla de prop de tres-centes persones.

La imatge d'Ordesa està associada a les farinetes i llets infantils. Aquests productes, agrupats en les marques Blevit i Blemil, són una part essencial de la facturació de la companyia, i, a més, si Ordesa té una posició destacada entre les multinacionals del sector és, precisament, per haver sabut avançar-se als canvis i haver potenciat aquestes dues marques de gran tradició en un mercat cada vegada més exigent.

Com a referent durant més de setanta-cinc anys en el mercat espanyol d'alimentació infantil, Ordesa ha tingut sempre la vocació d'aportar solucions nutricionals al nadó i a la mare.

2. EIXOS ESTRATÈGICS D'ORDESA

En aquesta línia, l'estratègia de l'empresa està basada en la recerca, innovació i qualitat dels seus productes, amb uns eixos estratègics que són la diversificació de productes i l'obertura de nous mercats geogràfics.

2.1. Recerca i innovació

La recerca i la innovació són la base del creixement i de la consolidació internacional de l'empresa.

Per això la companyia disposa dels recursos següents:

- Un equip d'investigació bàsica que treballa en una àrea del Parc Científic de Barcelona. Disposa d'un modern laboratori equipat amb les últimes tecnologies, que li permet avançar en àrees innovadores de la nutrició pediàtrica, per a la dona i per a la gent gran, així com promoure col·laboracions amb investigadors d'alt nivell i empreses ubicades a la Universitat de Barcelona.

- Un equip altament qualificat dedicat a l'R+D+I, compost per un grup multidisciplinari de doctors especialistes en àrees com ara la nutrició, la farmàcia, la biotecnologia, la microbiologia i la pediatria clínica.

- Una planta pilot a Monells per desenvolupar noves fórmules i processos de llets infantils, inaugurada al febrer del 2011 per l'aleshores príncep d'Astúries

i actual rei d'Espanya, Felip de Borbó. La instal·lació, en què s'han invertit més de dos milions d'euros, està preparada per dur a terme processos a escala de productes lactis amb una reducció del 70% en temps i costos. L'equipament, consorciat amb l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries, també permet donar servei a tercers.

— Una planta pilot de cereals a les instal·lacions de Sant Boi.

La innovació i el desenvolupament, aplicats a les diferents marques d'Ordesa a fi de potenciar-les i fer-les globals, fan que aquests factors siguin el pilar bàsic per competir en un sector dominat per grans multinacionals.

Innovar, buscar solucions a les necessitats dels nens i de les dones, obrir noves línies de recerca i adaptar-se als estàndards de qualitat internacionals per competir en un mercat globalitzat: vet aquí les pautes de treball que ha seguit Ordesa a l'hora de crear nous productes. O dit d'una altra manera: si la companyia ha aconseguit des de l'inici, fa setanta-cinc anys, superar amb èxit canvis històrics i socials, adaptar-se a nous hàbits de consum i mantenir una imatge de qualitat, ha estat gràcies a l'aposta per productes d'alimentació infantil de gamma alta, que aportin solucions per al nadó sa o amb alguna petita alteració metabòlica.

Associar innovació, recerca i desenvolupament és una de les constants en el procés d'elaboració dels productes de Laboratoris Ordesa al llarg de la seva història. Els resultats són una prova irrefutable que la combinació d'aquests conceptes és una garantia d'èxit i la targeta de presentació d'una empresa que, sense perdre el caràcter familiar, s'ha convertit en un dels referents imprescindibles de la nutrició infantil a Espanya i al món.

De fet, a partir dels tres conceptes que configuren l'R+D+I, des del començament fins avui, Laboratoris Ordesa ha creat un model industrial específic que consisteix a potenciar els equips de recerca, desenvolupament i assajos clínics per aconseguir el disseny òptim de les fórmules més adequades nutricionalment a les necessitats de les poblacions a les quals s'adrecen els seus productes: majoritàriament, la població infantil, i, en els darrers anys, les dones i les persones grans.

Les fórmules infantils són, per definició, un dels sectors que requereixen els sistemes d'elaboració i control més sofisticats, i a més són més sensibles, des del punt de vista sanitari, per la immaduresa dels sistemes digestiu i immunitari dels nounats. Això ens dona una idea de la necessitat constant d'innovar en aquest camp en benefici de la correcta nutrició dels infants.

S'han creat fórmules infantils per a lactants sans, amb un suplement d'ingredients funcionals diferenciats, que permeten acostar la composició de les llets fabricades per Ordesa a la de la llet materna. Gràcies a la tasca d'investigació d'Ordesa, també s'ha contribuït a alleujar trastorns digestius habituals dels nadons, com ara el restrenyiment, els còlics i la regurgitació, i s'ha avançat en l'obtenció de fórmules especials per tractar al·lèrgies i intoleràncies alimentàries, per exemple

la que produeix en alguns nens la proteïna de la llet de vaca o la intolerància a la lactosa. Així mateix, la recerca duta a terme a Laboratoris Ordesa ha comportat avenços en l'obtenció de proteïnes d'arròs i cereals hidrolitzats en complements alimentaris i infusions a base d'extractes de plantes medicinals.

La característica principal de les diferents línies d'investigació que al llarg dels anys ha desenvolupat Ordesa és que es duen a terme totes les etapes del procés d'innovació: des de la fase d'obtenció i desenvolupament de nous ingredients fins a la dels estudis preclínic (*in vitro*, toxicològics i en models animals) i assajos clínics en persones. Completar aquest cercle, fonamentat en una sòlida base científica, és el millor procediment per garantir la qualitat, el principal estandard que ofereixen els productes de la companyia.

Paral·lelament, la unitat científica també col·labora amb hospitals, més de cinquanta universitats, organismes de recerca i tecnologia i els experts en nutrició infantil més destacats d'arreu del món en estudis clínics necessaris per avaluar la seguretat i l'eficàcia dels productes d'Ordesa i mitjançant projectes d'R+D consorciats, tant nacionals com internacionals, que mouen seixanta milions d'euros en total, una part dels quals els assumeix Ordesa. Aquests projectes han generat resultats destacables amb relació a nous ingredients i productes.

La companyia impulsa una mitjana de quinze projectes d'investigació nous cada any i col·labora regularment amb una xarxa de més de dos-cents investigadors repartits per tota la geografia espanyola.

D'aquesta manera, l'empresa promou fermament el diàleg amb l'àmbit universitari per compartir coneixement, fomentar la cultura científica i inspirar futurs investigadors en l'àmbit de la nutrició infantil.

Un pas més de vinculació amb el món acadèmic va ser la creació, juntament amb les universitats de Saragossa i Cantàbria, de la Càtedra Ordesa de Nutrició Infantil, l'any 2013. La finalitat d'aquesta càtedra és generar recerca avançada en el camp de la nutrició infantil, i promoure de manera transversal la formació i la innovació en un entorn col·laboratiu universitat-empresa. L'acte més rellevant d'aquesta institució és la jornada científica, que se celebra anualment i que se centra en una actualització en temes rellevants per a la nutrició i el desenvolupament dels nens sans o amb trastorns de tipus digestiu. En la jornada científica celebrada al novembre del 2015, es va aprofitar per presentar el *Libro blanco de nutrición infantil en España*, elaborat entre quatre institucions: la Universitat de Saragossa (a través de la Càtedra Ordesa), la Fundació Espanyola de Nutrició, l'Associació Espanyola de Pediatria i el Consell General de Col·legis Oficials de Farmacèutics d'Espanya.

En els darrers anys, ha irromput en l'àmbit de la nutrició infantil una nova estratègia, amb la indústria farmacèutica com a referent: es tracta de patentar fórmules i aplicacions de nous ingredients, així com dispositius per controlar les

condicions d'elaboració dels productes, fonamentals per assegurar una qualitat òptima. Aquesta línia de treball ha fet possible que, des del 2004, Ordesa hagi patentat nou innovacions: complements per a llets infantils i per a embarassades, lactants i infants; equips per ajudar a adquirir el ritme del son; components per potenciar el sistema immunitari; un procediment per obtenir galactooligosacàrids en pols; un altre per obtenir microorganismes que produeixen un pèptid amb activitat antirotavírica, i sensors per controlar la contaminació microbiològica ambiental.

2.2. *Qualitat*

Com a part del segell propi, fonamentat en una sòlida base científica, la qualitat és un dels punts pels quals es va començar a apostar a la dècada dels vuitanta, potenciant el laboratori de control de qualitat. Per dur a terme la seva tasca, el nou departament tenia el suport econòmic de l'Administració a través del Centre de Desenvolupament Tecnològic Industrial, per poder comprar equips d'investigació, i del Ministeri d'Indústria i Energia, del qual va rebre diverses subvencions. A partir del gener del 1995, va començar la complexa missió d'aconseguir sistematitzar els procediments de treball, enregistrar les dades i obtenir informació per a una millora contínua.

La recompensa de tot aquest esforç inicial no trigaria a arribar. Al març del 1996, Ordesa va obtenir el reconeixement de la prestigiosa entitat de certificació Lloyd's Register Quality Assurance per a la línia d'especialitats farmacèutiques per la norma ISO 9001, i a l'octubre del mateix any la certificació es va estendre a la línia d'aliments infantils.

En anys posteriors, es va continuar treballant en les certificacions de qualitat per ampliar-les a tots els nivells de la producció, als laboratoris, als proveïdors de producte acabat i a la fabricació d'aliments infantils, productes dietètics i preparats alimentaris. Aquest compromís per la qualitat va portar l'empresa a crear un departament de seguretat alimentària el 2002, moment en el qual es començava a parlar d'aquest concepte.

Pel que fa a les certificacions, el 2008 Ordesa va obtenir l'ISO 22000, de seguretat alimentària; el 2012 en va obtenir una altra de més exigent, la FSSC 22000, per al centre de fabricació de Sant Boi, i, posteriorment, les més reconegudes, com ara la BRC i la IFS.

2.3. *Diversificació*

Aquesta primera opció estratègica no ha estat incompatible, històricament, amb la fabricació d'altres productes que aporten solucions nutricionals per a adults

o que resolen petits problemes del nadó. Cada vegada que la direcció d'Ordesa ha llançat al mercat propostes diferents de les tradicionals, ho ha fet per ocupar noves franges de mercat i per donar resposta a una demanda que en alguns casos és paral·lela a la del nen.

Actualment, l'empresa s'està diversificant amb complements alimentaris pediàtrics i també per al benestar de la dona (línia DonnaPlus+) i suplementos nutricionals per a adults (línia FontActiv), i ha creat una unitat de negoci (Ordesa Food Solutions) orientada al B2B (*business to business*) que aprofita el *know-how* i les instal·lacions industrials d'Ordesa per oferir serveis de desenvolupament i producció a tercers de productes basats en els cereals, i és especialista en farinetes i ingredients per a solubles enfocats a diversos sectors vinculats a la indústria alimentària, com ara l'alimentació infantil i de les persones grans i la dietètica i la nutrició esportives i funcionals.

2.4. Internacionalització

Des del 1999, Ordesa ha seguit un pla d'internacionalització ambiciós. El 2016 les vendes en els mercats internacionals ja representaven gairebé un 50% de les vendes totals d'Ordesa. Els mercats més importants eren el sud-americà i el de l'Orient Mitjà.

El model de distribució s'ha consolidat al voltant d'un soci local (amb experiència en el sector de l'alimentació infantil, capacitat financera per créixer i coneixement de l'entorn regulador o legal). Aquest model ha permès assentar sòlidament la base de l'expansió internacional i establir una relació cada cop més estreta mitjançant la implementació de plans de negocis anuals conjunts i també plans amb un horitzó a mitjà termini, amb la qual cosa s'ha aconseguit un creixement destacable.

3. RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

Compromesos amb l'ètica del sector, seguim el codi deontològic impulsat per l'Associació Nacional de Fabricants de Productes de Dietètica Infantil (ANDI) i per l'Associació Europea de Fabricants d'Alimentació Infantil (IDACE), de la qual formem part en representació de l'ANDI, així com el codi deontològic de l'Associació Nacional d'Especialitats Farmacèutiques Publicitàries (ANEFP). Ordesa també és soci de ple dret d'Autocontrol, que avala el compliment dels codis deontològics de publicitat i d'igualtat a l'empresa.

El nostre compromís amb la comunitat s'estén al llarg de tota la cadena de valor (recerca, desenvolupament, fabricació i distribució). La nostra influència en la societat no sols s'aprecia en les millores en la salut i el benestar de les persones

a través dels nostres productes, sinó que la nostra activitat implica una col·laboració amb les comunitats en què operem per afavorir-ne el desenvolupament i, en definitiva, millorar-ne la qualitat de vida de manera integral.

Concretament, l'acció social d'Ordesa es desenvolupa sobre dos pilars bàsics:

a) La Fundació Ordesa, per mitjà de la qual fem realitat el nostre compromís i la nostra solidaritat amb els menys afavorits, tant a l'entorn més proper com als països del Tercer Món. La Fundació Ordesa es va constituir el 2002, com a resultat de la sensibilitat creixent i compartida amb molts pediatres, farmacèutics i altres professionals sanitaris de contribuir a pal·liar les necessitats més bàsiques de la infància. És una institució que té com a finalitat fundacional promoure la millora de les condicions de vida, nutrició i salut de la població infantil sense recursos.

El finançament dels projectes es basa en tres aspectes prioritaris:

- La creació o rehabilitació d'infraestructures.
- L'adquisició d'equipaments sanitaris.
- Els programes sanitaris i/o nutricionals.

La selecció dels projectes que es financen la duu a terme un comitè d'adjudicació extern format per autoritats i personalitats de prestigi reconegut del sector sanitari espanyol i de l'àmbit de la cooperació internacional.

En aquest temps, a través de la Fundació, hem invertit més de tres milions d'euros en un total de seixanta-cinc projectes que han servit per fer la vida més fàcil a dos-cents mil nens i milers de dones gestants.

El 2013 es va ampliar una línia d'actuació de subministrament de dues-centes cinquanta tones d'aliments infantils, amb els quals es podran preparar més de sis-centes vint-i-cinc mil farinetes, mitjançant bancs d'aliments i altres entitats espanyoles amb una activitat centrada a fer arribar, directament o indirectament, menjar a les famílies sense recursos.

A través de la Fundació es duen a terme iniciatives addicionals amb l'objectiu de crear materials gràfics de caràcter professional, educatiu i divulgatiu.

La Fundació es finança exclusivament mitjançant les aportacions de Laboratori Ordesa, que proporciona els mitjans suficients per al funcionament de l'entitat.

b) Pràctiques de recursos humans que garanteixen els valors de respecte, dignitat i igualtat d'oportunitats: fomenten un clima que permeti generar un entorn de treball adequat i que afavoreixi la consecució dels objectius personals i professionals de manera equilibrada, mitjançant mesures de conciliació, com ara la flexibilitat horària, l'adaptació d'horaris, els permisos retribuïts, els nivells de retribució, les ajudes escolars, les ajudes per a familiars amb discapacitat, les campanyes d'educació nutricional i les polítiques de beneficis socials de suport a la maternitat.

També fomentem l'esperit solidari dels nostres empleats amb la comunitat, per la qual cosa els animem a participar en diferents actes solidaris, com ara els

bancs d'aliments, les campanyes «Cap nen sense joguina» i «La fam no fa vacances», llançadores d'ocupació, etc.

La gestió de la responsabilitat social corporativa depèn de l'àrea de recursos humans i de la Fundació Ordesa, que col·laboren estretament. A fi d'avançar en aquesta matèria, es va crear una comissió multidisciplinària, amb representació de totes les àrees de la companyia, amb la missió d'integrar el coneixement de continguts i accions ja existents, impulsar noves accions i pràctiques i informar internament i externament dels nostres compromisos amb la comunitat. El seguiment d'aquest projecte està integrat en els indicadors del nostre sistema de qualitat.

Els nostres valors ens inspiren en el desenvolupament dels compromisos que contraïem:

- Lideratge: influir en el mercat i l'equip per aconseguir finalitats valuoses comunes i humanes.
- Integritat: ser honestos, conseqüents i responsables.
- Passió: motivació, compromís, il·lusió i entusiasme.
- Qualitat: excel·lència en el producte, servei, gestió i informació.
- Innovació: recerca permanent de solucions eficients en productes i processos.
- Compromís: amb prescriptors, clients, consumidors, empleats i proveïdors.
- Respecte al medi ambient.

4. PLANS DE FUTUR

Laboratoris Ordesa, d'acord amb la seva missió d'oferir a la població productes d'alta qualitat i valor afegit, amb marques rellevants per a la nutrició i la millora de la salut i la qualitat de vida, vol ser una empresa referent en l'àmbit nacional i internacional, no sols en alimentació infantil, sinó també en altres línies de productes i marques per a l'edat pediàtrica i altres segments d'edat.

Així, els plans de futur d'Ordesa es podrien resumir en els següents:

- Mantenir la posició de lideratge en el mercat nacional de l'alimentació infantil de venda en el canal de farmàcia amb les marques Blemil i Blevit.
- Diversificar amb altres productes i marques la línia pediàtrica, la línia de la cura de la dona (iniciada ja amb DonnaPlus+) i la línia de l'alimentació dels adults i sèniors (amb la marca FontActiv).
- Potenciar la internacionalització, obrint més mercats principalment en països emergents amb mercats creixents.

Per aconseguir-ho, Ordesa es continuarà basant en una investigació potent en nous productes i ingredients, i en col·laboracions científiques amb entitats públiques, com ara universitats, centres o instituts de recerca i centres tecnològics, que li permetin oferir en els diferents mercats productes de gran qualitat per satisfer les necessitats creixents dels consumidors, així com dels prescriptors respectius.

Actualment, la companyia treballa en un ambiciós pla estratègic amb l'horitzó fixat en l'any 2020, amb el qual pretén doblar la facturació en els propers cinc anys.

Per abordar aquests plans de creixement, Ordesa disposa d'un equip humà molt professional i motivat per adaptar les estructures i els processos als nous reptes, amb una millora contínua de l'eficiència; per potenciar les aliances tant nacionals com internacionals en els àmbits científic, industrial i comercial; per oferir innovació en els diferents mercats; per ajudar al desenvolupament dels col·laboradors; en definitiva, per ser referents per als nostres *stakeholders*, és a dir, prescriptors, consumidors, empleats, clients i proveïdors, basant-nos en els valors propis d'Ordesa, que han estat pilars fonamentals de la trajectòria de l'empresa fins avui.

BIBLIOGRAFIA

BARRERA, Joan (2013). *Mirant cap al futur: Els primers setanta anys del Grup Ordesa*. Barcelona: Laboratorios Ordesa. [Llibre commemoratiu del 70è aniversari d'Ordesa]